

ISHLAB CHIQRISH KORXONLARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH

Iqtisodiyot 4 -bosqich talabasi .

Muydinjonov Murodjon Zohidjon o'g'li. And.M.I

M. Jo'raxonov PhD Dotsent And.M.I

Annotatsiya. Bu maqolada innovatsion faoliyatni rivojlantirishning muhimligi va usullarini ta'kidlaydi. Ishlab chiqarish korxonlarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish uchun quyidagi tavsiyalarni ko'rsatadi:

Xodimlarga innovatsiyalar haqida ta'lim berish. Ishbilarmonlik muhitini yaratish va xodimlarni yangiliklar taklif qilishga ilhomlantirish. Innovatsion guruhlar yaratish va ularni yangi ideyalarni o'rganish, rivojlantirish va boshqa xodimlar bilan ulashishga imkoniyat yaratish. Xodimlardan takliflar qabul qilish va ijodiy yondashuvda qatnashishga ilhomlantirish. Innovatsion loyihalarni qo'llash va ularni amalga oshirish uchun moliyaviy va resurslar ta'minlash. Hamkorlikni rivojlantirish boshqa kompaniyalar, akademik institutlar va innovatsion jamoalar bilan. Xodimlarga rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etish va ularni innovatsion faoliyatda qatnashish uchun ilhomlantirish. Bu tavsiyalarni amalga oshirib, ishlab chiqarish korxonlari yangiliklar va innovatsiyalar yaratishda muvaffaqiyatga erishishi mumkin.

Asosiy qism. Bu tavsiyalarni amalga oshirib, ishlab chiqarish korxonlari innovatsion faoliyatni rivojlantirishi mumkin bo'ladi va yangiliklar bilan o'zlarini tanishtiradilar.

Xodimlarga innovatsiyalar haqida ta'lim berishning juda muhim bo'lishi mumkin. Innovatsiyalar, kompaniyalarning rivojlanishini va islohotlarini kuchaytirish uchun zarur bo'lgan bir qator strategiyalardan biridir. Bu bilan birga, xodimlarga innovatsiyalar haqida ta'lim berish orqali ularni yangiliklarga o'rgatish, ularning ijodiy fikrlarini rivojlantirish va kompaniyaning faoliyatini yanada rivojlantirish imkoniyatini yaratish mumkin.

Innovatsiyalar haqida ta'lim berish jarayonida quyidagi yo'nalishlarga e'tibor berish tavsiya etiladi:

1. Innovatsion fikrlarni o'rnatish va ularni rivojlantirish.
2. Xodimlarni yangiliklarga ilhomlantirish va ularning ijodiy potentsialini oshirish.
3. Innovatsion g'alabalar va muammolarni yechish uchun jamoaviy ishlashni rag'batlantirish.
4. Xodimlarga innovatsion texnologiyalarni o'rganish va ularni amalga oshirish.
5. Innovatsiyalar haqida fikr almashish va munozara tadbirlari tashkil etish.

Bunday ta'limlar xodimlarga yangiliklarga qulayroq qarash, ularning ijodiy potentsialini oshirish va kompaniya sifatini yuqori darajada oshirishga yordam beradi.

Ishbilarmonlik muhitini yaratish kompaniyangiz uchun juda muhim bo'lgan bir jarayon. Bu muhit xodimlarni ilhomlantirish, ularning ish bilan bog'liq maqsadlariga erishishini ta'minlash va faol ishtirokchilikni rag'batlantirish uchun muhimdir. Quyidagi qadamlar orqali siz ishbilarmonlik muhitini yaratishingiz mumkin:

- Ko'p tomondan fikrlar qo'llash: Xodimlarni innovatsiyalar va yangiliklar haqida fikrlarini o'zlarining qo'llab-quvvatlashi uchun ilhomlantiring. Fikrlarini eshitish, ularni qabul qilish va ularni rivojlantirish uchun imkoniyatlar yaratish.

- Ishbilarmonlikni rag'batlantirish: Ishbilarmonlik va faol ishtirokchilikni rag'batlantirish uchun xodimlarga imkoniyatlar berish, ularni yangi vazifalarga jalb qilish va ularning o'zlashtirishini ta'minlash.

- O'rganish va rivojlantirish: Xodimlarga rivojlantirish va o'rganishga yo'l qo'yish, ularni yangi bilim va ko'nikmalar olishga rag'batlantirish.

- Hamkorlik va jamoaviy ishlash: Xodimlarni jamoaviy ishlash uchun rag'batlantirish, ularning bir-birlariga yordam bermoqchi bo'lishi va jamoaviy natijalarga erishishlari uchun ko'maklashish.

- Muvofiqlashtirish va tashqi motivatsiya: Xodimlarni kompaniya maqsadlariga muvofiqlashtirish, ularning shaxsiy maqsadlariga erishishiga yordam berish va ularga tashqi motivatsiya ko'rsatish.

Ishbilarmonlik muhitini yaratish uchun bu qadamlarni amalga oshiring va xodimlaringizning faol ishtirokchilik bilan kompaniyangizning rivojlanishiga yordam berish.

Xodimlardan takliflar qabul qilish va ularni qo'llab-quvvatlash, kompaniyangiz uchun muhim va foydali bo'lishi mumkin. Bu, xodimlarning qiziqishlarini va ish bilan bog'liq fikrlarini o'zlashtirish, ularning ishtiyoqlarini tushuntirish va ularga qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini yaratishga yordam beradi. Quyidagi qadamlar takliflarni qabul qilishda yordam bera oladi:

- Ishonch yaratish: Xodimlarga ularning fikrlarini qabul qilish va ularning o'zlarini qadr-qimmat his qilishlari uchun ishonch bildirish juda muhimdir.

- Ishonchli muloqotlar: Xodimlarga ularning takliflarini o'rganish uchun ishonchli muloqotlar o'tkazish. Bu, ularning fikrlarini to'g'ri tushunish va ular bilan birgalikda ularni rivojlantirish imkoniyatlarini aniqlashga yordam beradi.

- Qo'llab-quvvatlash: Xodimlarga ularning takliflarini rivojlantirishda yordam bermoqchi bo'ling. Ular bilan birgalikda takliflarni amalga oshirish uchun strategiyalar yaratish va ularni bu jarayonga jalb qilish.

•Mukofotlar: Xodimlarni takliflar berishga rag'batlantirish uchun mukofotlar va tashvishlarni taqdim etish juda muhimdir. Bu ularni yangi fikrlar kiritishga rag'batlantiradi.

•Transparensiya: Takliflarni qabul qilishda ovoz berish, transparensiya va ishonchni saqlash muhimdir. Xodimlarga ularning fikrlarini qadrlash va ular bilan birgalikda jarayonni transparensiya bilan boshqarish juda muhimdir.

Xodimlardan takliflar qabul qilish, kompaniyangizning innovatsion rivojlanishi uchun katta ahamiyatga ega bo'lishi mumkin. Bu jarayon kompaniyangizdagi ishbilarmonlik va faol ishtirokchilik darajasini oshirishi mumkin.

Innovatsion loyihalar kompaniyangiz uchun o'zgarmas bir qo'llanma bo'lib, yangiliklarni olib keladi va kompaniyaning rivojlanishini ta'minlaydi. Quyidagi qadamlar innovatsion loyihalarni qo'llashda yordam berishi mumkin:

•Ishonch yaratish: Xodimlarga yangiliklarni taklif qilish uchun ishonch yaratish juda muhimdir. Bu ularni yangi ideyalarni kiritishga rag'batlantiradi.

•Xodimlar bilan ishlash: Xodimlarni innovatsion loyihalarga o'z hissalarini kiritishga chaqirish. Ular bilan birgalikda loyihalarni rivojlantirish va ularning fikrlarini qabul qilish kompaniyangiz uchun foydali bo'ladi.

•Resurslarni taqsimlash: Innovatsion loyihalar uchun zarur resurslarni taqsimlash va loyihalarni amalga oshirish uchun kerakli mablag'ni ajratish juda muhimdir.

•Mudofaa va rivojlanish: Innovatsion loyihalarni rivojlantirish va ularni amalga oshirish jarayonida xodimlarga mudofaa va rivojlanish imkoniyatlari taqdim etish muhimdir.

•Muvofiqlikni baholash: Innovatsion loyihalar uchun muvofiqlikni aniqlash va o'sha loyiha yaratilgandan so'ng uni baholash juda muhimdir. Bu, keyinchalik loyihalarni rivojlantirish va yangi innovatsiyalarni qo'llashda yordam beradi.

•Komandani tashkil etish: Har bir innovatsion loyiha uchun zarur bo'lgan komanda tuzilishi va ularning birligini ta'minlash juda muhimdir. Bu, loyihalarni samarali bajarish va rivojlantirish uchun juda muhimdir.

Innovatsion loyihalar kompaniyangizning rivojlanishi va eng so'nggi yangiliklardan foydalanishi uchun juda muhimdir. Xodimlarning takliflarini qabul qilish, ularni innovatsiyalar yaratishga rag'batlantiradi va kompaniyangizga yangiliklar kiritadi.

Hamkorlikni rivojlantirishning muhimligi haqida gaplashish juda muhim mavzu. Hamkorlik, kompaniyalar, institutlar, shaxslar yoki hokimiyat organlari o'rtasida o'zaro ishonch va fikrlarni almashishni anglatadi. Bu, yangi ideyalarni olib kelish, o'zlashtirish va birlashish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Quyidagi jarayonlarda hamkorlikni rivojlantirish muhimdir:

1. Yangiliklarni olib kelish: Hamkorlik, yangi fikrlarni olib kelish uchun keng imkoniyatlar yaratadi. Boshqa kompaniyalar yoki sohalardagi mutaxassislar bilan ishbilarmonlik qilish, yangiliklarni tezroq olib kelishga imkon beradi.

2. Resurslarni birlashtirish: Hamkorlik, resurslarni birlashtirish va ularga qo'shilib, ko'proq ma'lumot va texnologiyalardan foydalanish imkonini beradi. Bu, innovatsion loyihalarni rivojlantirish va ularni amalga oshirishda juda muhimdir.

3. Rivojlanish va o'zlashtirish: Hamkorlik, har ikki tomonda ham rivojlanish va o'zlashtirish imkonini yaratadi. Har bir tomonning tajribasi va bilimni birlashtirib, yuqori sifatli mahsulotlar yaratishga imkon beradi.

4. Risklarni bo'shatish: Hamkorlik, risklarni bo'shatish uchun yaxshi bir vosita bo'lib, yangi bozorlarga kirish va yangiliklarni test qilishda yordam beradi. Boshqa kompaniyalar bilan ishbilarmonlik qilish riskni bo'shatadi va yangiliklarni tezroq amalga oshirishga imkon beradi.

5. Bozor rivojlanishi: Hamkorlik, bozor rivojlanishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Boshqa kompaniyalar bilan ishbilarmonlik qilish, yangi bozor segmentlariga kirish va mahsulotlarni keng tarqatish imkonini beradi.

Hamkorlikni rivojlantirish, kompaniyalarning rivojlanishi va yangiliklarni qo'llash uchun juda muhimdir. Bu jarayon kompaniyalarga yangi imkoniyatlar ochadi va ularni rivojlantirishda yordam beradi.

Xodimlarga rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etish, ularning motivatsiyasini oshirish va ularni kompaniyangizda qolishga ilhomlantirish uchun juda muhimdir. Quyidagi usullar orqali xodimlarga rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etishingiz mumkin:

1. O'quv yo'nalishlari: Xodimlarga o'zlarini rivojlantirish va yangi ko'nikmalar olishlari uchun o'quv yo'nalishlari taqdim etish. Seminarni, veb-darslarni yoki kurslarni tashkil etib, ularning bilimlarini kengaytirishga yordam berish.

2. Mentorlik dasturi: Xodimlarga mentorlik dasturini taqdim etish. Ular o'zlariga yoshlariga nisbatan katta tajribaga ega bo'lgan mentorlar bilan ishbilarmonlik qilish orqali yangi bilim va tajribaga ega bo'lishadi.

3. Loyihalarda ishtirok: Xodimlarga yangi loyihalarda ishtirok etish imkoniyatlarini berish. Bu ularning o'zlarini rivojlantirish, yangi mahsulotlarni rivojlantirish va kompaniya darajasini oshirishga imkon beradi.

4. Karyera rivojlanishi: Xodimlarga karyerasida rivojlanish uchun imkoniyatlar taqdim etish. Ularning karyerasidagi maqsadlarini tushuntirib, ularni yangi vazifalarni o'rganish va rahbarlik lavozimlariga olib borish yo'nalishida yordam berish.

5. Feedback va baholash: Xodimlarga regular ravishda feedback berib, ularning rivojlanish yo'nalishida yordam berish. Ularning muvaffaqiyatlarini baholash va ularni qo'llab-quvvatlash juda muhimdir.

6. Rivojlanish uchun resurslar: Xodimlarga rivojlanish uchun zarur resurslarni taqdim etish, masalan, kitoblar, onlayn materiallar yoki kurslar. Bu ularning o'zlarini rivojlantirish va yangi bilimlarga ega bo'lishlari uchun juda foydali bo'ladi.

Xodimlarga rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etish, ularning motivatsiyasini oshirib, kompaniya ichidagi yetuk jarayonlarda ulashishlariga yordam beradi. Bu esa, kompaniyangizdagi xodimlarning sodda qilishini, rivojlanishini va uning natijalarini ko'taradi.

Xulosa

Ishlab chiqarish korxonlarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish uchun quyidagi chiziqli tavsiyalarni ko'rsatish mumkin:

1. Innovatsion muhit yaratish: Ishlab chiqarish korxonlari uchun innovatsion muhit yaratish juda muhimdir. Xodimlarga yangi ideyalarni taklif qilish, fikrlarni almashtirish va yangi mahsulotlar yaratishga imkon berish uchun innovatsion jamoalar tashkil eting.

2. Xodimlarni qo'llab-quvvatlash: Xodimlarga innovatsion fikrlarini taklif qilish, ularni rivojlantirish va ularni amalga oshirish uchun qo'llab-quvvatlash juda muhimdir. Xodimlarga innovatsiyalar uchun vaqt, moliya va resurslar taqdim eting.

3. Tadbirkorlikni rag'batlantirish: Xodimlarni tadbirkorlikni rag'batlantirish va yangi yondashuvlarga kirishga ilhomlantirish uchun tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash muhimdir. Bu, yangi mahsulotlar yaratish, yangi bozorlar ochish va kompaniya darajasini oshirishga imkon beradi.

4. Texnologiyalarni integratsiya qilish: Soha standartlarini oshirish va yangi texnologiyalarni integratsiya qilish innovatsion faoliyatni rivojlantirishda juda muhimdir. Yagona texnologiyalardan foydalanish, avtomatlashtirish va yangiliklarni qabul qilish kompaniyangizning innovatsion darajasini oshirishi mumkin.

5. Hamkorliklar va sherikliklar: Boshqa kompaniyalar, akademik institutlar va startuplar bilan hamkorliklar va sherikliklar o'rnatish innovatsion faoliyatni rivojlantirishda yordam beradi. Bu, yangi fikrlarni olish, yangi texnologiyalarni test qilish va yangi bozorlarga kirish imkonini yaratadi.

6. Rivojlanayotgan bozorlarga tayyorlanish: Bozor talablarini tushuntirib, mijozlarning talablari va ehtiyojlari bo'yicha yangi mahsulotlar yaratish juda muhimdir. Bozor istiqbollari va tendentsiyalarini kuzatib borish, mijozlar bilan ko'rsatiladigan aloqani kuchaytirish va innovatsion yechimlar taklif etish kerak.

Innovatsion faoliyatni rivojlantirish uchun kompaniyangizda yangiliklarni qabul qiluvchi muhit yaratish, xodimlarni rag'batlantirish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash juda muhimdir. Bu chiziqli tavsiyalardan foydalanib, kompaniyangizdagi innovatsion jarayonlarni kuchaytirishingiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati.

1. Berkinov B.B., M.A.Aynaqulov. “Kichik tadbirkorlik korxonalarining yirik korxonalar bilan ishlab chiqarish kooperatsiyasi”. Jizzax.: 2004-114 b.
2. Айнакулов М.А., Абдухамидов Э.М. Нормативно-правовая база интеграционных отношений хозяйствующих субъектов. //«Молодой ученый». Международный научный журнал. Спецвыпуск Джизакский политехнический институт. 2016. № 7.2 (111.2) С. 48-50.
3. R.A.Brealey, S.C.Myers, F.Allen “Principles of Corporate Finance”, 11th Global Edition. 1341 p. 65-p. 53 Чеботарь Ю.М. Корпоративные финансы и корпоративный контроль: монография /— М.: Автономная некоммерческая организация «Академия менеджмента и бизнес-администрирования», 2016 — 250 с., С. 8.
4. G20/OECD Principles of Corporate Governance. OECD 2015. <https://www.oecd.org/daf/-ca/Corporate-Governance-Principles-BNG.pdf> 6. Pierre Vernimmen, Pascal Quiry, Maurizio Dallochio, Yann Le Fur, Antonio Salvi. Corporate Finance: Theory and Practice. Copyright. 2005 John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex P019 8SQ, England. 1032 p., 29th page